LIIKENNE- JA VIESTINTÄMINISTERIÖ

Neuvotteleva virkamies Eero Hokkanen
Verkko-osasto

Lausunto
21.11.2023
EU/584/2023

Julkinen

Eduskunta
Liikenne- ja viestintävaliokunta
LiV@eduskunta.fi

Liikenne- ja viestintäministeriön kirjallinen asiantuntijalausunto EU:n merellisestä turvallisuusstrategiasta ja sen toimenpideohjelmasta (E 37/2023 vp)

Eduskunnan liikenne- ja viestintävaliokunta on varannut tilaisuuden antaa asiantuntijalausunto valtioneuvoston kirjelmästä koskien EU:n merellistä turvallisuusstrategiaa ja sen toimenpideohjelmaa (E 37/2023 vp). Liikenne- ja viestintäministeriö kiittää mahdollisuudesta lausua asiassa ja toteaa kunnioittavasti seuraavaa.

Liikenne- ja viestintäministeriö (LVM) on ollut mukana sisäministeriön johtamassa Suomen kannan valmistelutyössä meripolitiikkajaoston (EU 15) kautta. LVM yhtyy perusmuistiossa (EU/584/2023-SM-3) kuvattuun Suomen kantaan.

LVM korostaa, että tehokkaat, turvalliset ja kestävät merikuljetusyhteydet sekä satamien ja muun merellisen infrastruktuurin toimivuus ovat Suomen yhteiskunnan toimivuuden ja huoltovarmuuden kannalta elintärkeitä. Kaukana Euroopan päämarkkina-alueesta ja talvisin jäätyvän meren takana sijaitsevalle maalle alusliikenteen häiriötön toiminta on yksi ulkomaankaupan keskeisimpiä edellytyksiä.

LVM pitää hyvänä, että strategiassa ja toimenpideohjelmassa on nostettu esiin merenalaisen infrastruktuurin turvaaminen. Strategian jatkotoimenpiteissä erityistä huomiota tulisi kiinnittää rajat ylittävien kriittisten yhteyksien turvaamiseen.

Suomenlahdella kulkevissa öljykuljetuksissa tapahtuneiden muutosten myötä kasvanut vakavien ympäristövahinkojen uhka Itämerellä tulee huomioida paitsi kansallisesti, myös EU:n tasolla. LVM:n hallinnonala tekee jatkuvaa yhteistyötä Rajavartiolaitoksen ja muiden METO-viranomaisten (Merelliset toimijat) kanssa sen varmistamiseksi, että Euroopan meriturvallisuusviraston (*European Maritime Safety Agency*, EMSA) öljyntorjunta-kapasiteetti ulottuisi mahdollisimman kattavana ja Suomen omia kyvykkyyksiä tukevana myös pohjoiselle Itämerelle. Tähän vaikuttamistyöhön tulee lähiaikoina kiinnittää erityistä huomiota, ja sitä tulee tehdä yhdessä muiden pohjoisen Itämeren rantavaltioiden kanssa kaikilla hallinnon tasoilla.

Itämeren alueellisen yhteistyön osalta LVM pitää tärkeänä, että Suomi nostaa meriliikenteen turvallisuuden ja kasvaneet riskit esiin aihetta koskevissa tai sitä sivuavissa alueellisissa foorumeissa, kuten Itämeren suojelukomissio HELCOM, Itämeren valtioiden neuvosto CBSS (*Council of the Baltic Sea States*) ja EU:n Itämeri-strategian (EUSBSR)

olennaiset politiikka-alat (PA Ship ja PA Safe). Suomen CBSS-puheenjohtajuus kestää heinäkuuhun 2024, ja puheenjohtajakauden läpileikkaavia teemoja ovat kokonaisturvallisuus, kriisivalmius ja resilienssi.

Eero Hokkanen
Neuvotteleva virkamies

Jakelu Eduskunnan liikenne- ja viestintävaliokunta